

12.2016

HEROLT

The background features a white space at the top. Below it, a light green triangle points downwards from the left edge. This triangle overlaps with a larger, darker green shape that also points downwards from the left edge. Two white lines intersect at a point in the lower-middle section of the page, forming a 'V' shape that divides the lower half of the image into four quadrants.

OBSAH

Úvod	1
Novinky	
Nenechte si ujít!	2
Nový rakouský prezident	2
Zajímavosti	
Matematika v přírodě	3
Betlém včera a dnes	4
Recenze filmu Rogue One	6
Recenze filmu Fantastická zvířata a kde je najít.....	6
Volby v USA	7
Technické zajímavosti	8
Očima studenta	
Studentská poezie	9
Ze života školy – Zahřívací čtvrtletí	10
Školní balet.....	11
Zaznělo na chodbě	11
Poetika 2016	11
Rozhovory	
Retro-rozhovor s Ivanem Hájkem	12
Rozhovor s Františkem Stárkem	13

ÚVOD

Vážení čtenáři Herolta!

Advent vrcholí a vy držíte letos poslední číslo Herolta. Co nabídne? Pokud se zajímáte o Ameriku, určitě Vás zaujme článek, který se věnuje vítězi prezidentského duelu *Donaldu Trumpovi* – když jsme u těch voleb, je tu i další vítěz – Alexander Van der Bellen. O *rakouských volbách* si také budete moci přečíst pár řádků. Dalším článkem je „retro“ příspěvek; *rozhovor s Ing. Hájkem o internetu z dob, kdy byl internet skutečně ještě v plenkách*. Shrnutí událostí na naší škole si připravila Terka Křečková. V listopadu a prosinci měly premiéru dvě velké filmové události – *Fantastická zvířata a kde je najít* a pokračování *Star Wars*. Recenze nemohou chybět. Článek *Betlémy včera a dnes* Vám snad navodí vánoční atmosféru. Samozřejmě musíme navázat na číslo minulé a přijít s nějakým tím interview! Dnes je to *rozhovor s Františkem „Čuňasem“ Stárkem*.

Užijte si Herolta a za celou redakci Vám přejeme krásné Vánoce a vydařený rok 2017!

Redakce

„Že jsi dospěl, víš v době, kdy se žádná z věcí, co si přeješ, nedá koupit v obchodě.“

Neznámý autor

NENECHTE SI UJÍT!

V minulém čísle jsme vám nabídli okénko do světa kultury na Turnovsku – toto číslo samozřejmě nebude výjimkou.

KINO SFÉRA TURNOV

Pasažéři

Dva pasažéři – Aurora (J. Lawrence) a Jim (Ch. Pratt) – se předčasně probudí a zjistí, že je jejich kosmická loď v nebezpečí.

Kdy: 5.1. (2D), 6.1.(3D), v obou případech v 19:30 hodin.

Vstupné: 120/140 Kč.

Anděl Páně 2

Hádkou anděla Petronela (Ivan Trojan) s čertem Uriášem (Jiří Dvořák) o jablko Poznání příběh začíná... Jak může jejich dobrodružství skončit? Jedná se o pokračování úspěšné pohádky Jiřího Stracha.

Kdy: 6.1., 9.1.,14.1.,15.1.

Vstupné: vždy 110 Kč.

CESTOPISY V KC STŘELNICE

Helena Boháčová: Indočína

Putování po státech: Vietnam, Laos a Kambodža.

Kdy: 4.1.2017, 18:00 hodin.

Vstupné: 90 Kč.

Marek Šimáček: Rumunsko 3x jinak

Rumunsko pěšky, na kole a na motorce.

Kdy: 18.1.2017,18:00 hodin.

Vstupné: 90 Kč.

MĚSTSKÉ DIVADLO TURNOV

Válka Roseových

Záleží na tom, z čeho ta dobrá paštika je... Haf!

Kdy: 13.1., 19:30.

Vstupné: v předprodeji 380 Kč, na místě 420 Kč.

Z VÝSTAV...

Jirka Lode: Kostely a kaple Českého ráje

Výstava akvarelů začínajícího turnovského malíře

Kde: knihovna Antonína Marka.

Kdy: Výstava potrvá do 1.1.

Vstupné: zdarma.

Slunovrat, Saturnálie, Chanuka a Vánoce

Vánoční výstava zaměřená na vývoj prosincových svátků, které jsme si zvykli nazývat „vánoční“, případně „adventní“.

Kde: Muzeum Českého ráje.

Kdy: do 31.1.2017

Tereza Šobrová, 4.A

NOVÝ RAKOUSKÝ PREZIDENT

Rakouským prezidentem se stal Alexander Van der Bellen!

Ano, stalo se tak v opakovaném druhém kole volby a Alexander van der Bellen porazil svého protikandidáta, pravicového populistu a člena rakouské strany svobodných – Norberta Hofera. Proč se druhé kolo opakovalo? Především kvůli nesrovnalostem při sčítání hlasů – nejasno bylo okolo 78 000 hlasů, což je číslo nezanedbatelné, vzhledem ke křehkému vítězství Van der Bellena. Opakované druhé kolo už bylo průhlednější. Alexander Van der Bellen, nestranický kandidát, orientovaný na rozdíl od Hofera výrazně proevropsky, s podporou strany zelených, porazil svého vyzyvatele s 51 %, Hofer získal kolem 48 %.

Otázkou zůstává, co to znamená pro Českou republiku. Nedávno se hovořilo dokonce o rozšíření V4 právě o Rakousko, ovšem vzhledem k evropské orientaci Van der Bellena bychom mohli být oprávněně na pochybách. Jisté je, že rakouští voliči ukázali, že nejsou tak úplně spokojeni se situací v Rakousku – neboť vládní kandidáti sociálně demokratické strany a strany lidové utrpěli značnou porážku.

Vojtěch Franců, 4.A

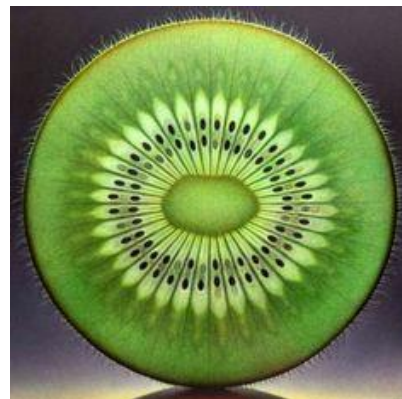
MATEMATIKA V PŘÍRODĚ

Matematika je všude kolem nás. Náš na první pohled nudný svět je naplněn s ní spojenými jevy – všude, kam se podíváte. I pouhý květ, který jste míjeli při cestě do školy skrývá mnohá tajemství. Pojdme se na některá z nich podívat.

SYMETRIE

Člověk je fascinující stvoření. Naše oko dokáže zachytit jednotlivé fotony světla. Náš nos si pamatuje až 50 000 různých vůní. Náš mozek je podle našeho mozku nejkomplexnější věc ve vesmíru (jsme to ale sebestřední, že?).

Právě na těchto příkladech je u člověka zřejmá dvoustranná symetrie – dvě oči, dvě půlky mozku... po rozseknutí člověka podélně napůl (pomyslně, doma nezkoušet!) je podobnost obou polovin skvěle vidět. Vnitřní orgány však symetrické být nemusí, jak je vidět např. u nás. Většina zvířat je také dvoustraně podobná, ať už to je kočka, pes, či žirafa. Při pohledu na rozpůlené kiwi, medúzu, nebo mořskou hvězdičku nás napadne symetrie radiální – vychází z jednoho bodu a rozděluje náš objekt na více podobných celků. Rostliny jsou také vhodné exempláře. Kombinací těchto dvou symetrií nám vzniknou organismy biradiální – příkladem jsou žebnatky (primitivní mořští živočichové).

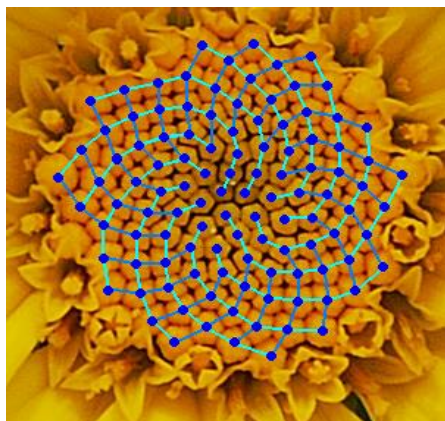

Naopak pro život symetrie nutnou podmínkou není a mnoho organismů žádnou symetrii nevykazuje, jako houbovci (mnohobuněčný mořský organismus), což se ale může projevit na jejich vyvinutosti. Děje se tak, protože je to výhodné – gen si tedy musí pamatovat pouze něco jako „postav pravou stranu, poté udělej to samé (ale otočené) pro stranu levou. Proto nevidíme po zemi kráčet zvíře se sedmi nohama a osmi rukama – kdyby bylo efektivnější než zvíře symetrické, tak by tu bylo (ale jak by chudák lyžoval...).

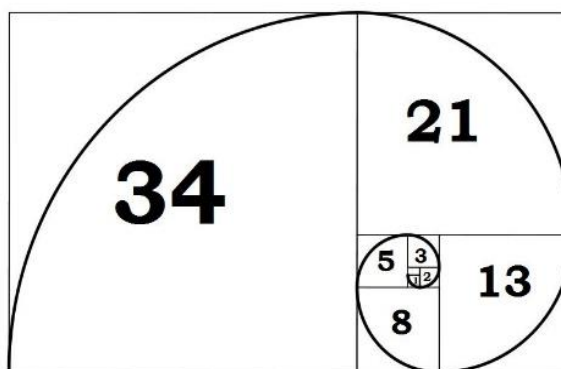
FIBONACCIHO POSLOUPNOST

Skvělý příklad matematiky v přírodě je fibonacciho posloupnost.

Jedná se o posloupnost čísel. Její první dva prvky jsou 0 a 1, každý další prvek vznikne součtem předchozích dvou ($F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$). Prvních 10 prvků tedy je 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 a 34. Pokud bychom je chtěli

znázornit o trochu pěkněji, můžeme je vedle sebe připojovat, jako na obrázku napravo. Takzvaná fibonacciho spirála je vidět všude v přírodě, mušle a šnečí ulita jsou ty nejintuitivnější příklady.

Zprvu méně jasné příklady jsou však o to zajímavější: květ rostliny z čeledi hvězdnicovitých má 21 modrých spirál proti směru hodinových ručiček a 13 zelených po směru hodinových ručiček (13 je 8. a 21 je 9. prvek posloupnosti). Dalšími příklady jsou kupříkladu šiška, růže, či květák, fungující na podobném principu.

Nejedná se o žádný krutý žert a zlomyslný matematik rostlině určitě nenamluvil, aby rostla tímto způsobem. Opět jde o neoptimálnější seřazení květu rostliny, aby natěsnila do co nejmenšího prostoru co nejvíce věcí.

FRAKTÁLY

Fraktál je geometrický soběpodobný útvar, který však přes svou zdánlivou složitost lze většinou sestavit pár lehkými pravidly.

Zkusme si ukázat lehký příklad klasického fraktálu: Mějme trojúhelník. Nyní pojďme udělat další, menší trojúhelník, jehož vrcholy A , B , C jsou v půlce stran minulého trojúhelníku. Po odebrání menšího trojúhelníku nám zůstane ve prostřed mezera a vzniknou další tři menší černé trojúhelníky. Nyní opakuje – do nekonečna, jak je vidět na obrázku nahoře.

Fraktálů je celá řada a lze je dělit na klasické (viz. příklad trojúhelníků výše) a na Mandelbrotovy (fraktály vznikající v množině komplexních čísel).

V přírodě je příkladem fraktálu třeba kapradí. S trochou přemýšlení by šla jistě vymyslet pravidla, která by sestrojila nádherná kapradiny. Na obrázku je nalevo počítačem generovaná kapradina, napravo reálná – poznali byste to? Mezi další patří sítě řek, stromy, hory, sněhové vločky a krystaly. Jsou zkrátka všude.

Každý den získáváme nové poznatky o světě, ve kterém žijeme. Ať už to je malinký detail či revoluční objev, pomáhá nám lépe porozumět a rozšířit obzory našeho poznání.

Tomáš Sláma, 6. A

BETLÉM VČERA A DNES

Existuje mnoho věcí, které jsou více či méně spjaté s Vánoci, ovšem málokterá z nich je tak celosvětově proslulá jako betlémy.

Ano, betlém patří k Vánocům, potažmo k adventu celému, stejně jako adventní věnec nebo vánoční stromek. Málokdo ale ví, že stavění betlémů má velkou tradici, která sahá hluboko do historie. Například k legendárnímu světcovi, patronu Itálie a nejmladších skautů, Františkovi z Assisi. Tento pozoruhodný světec, který je dnes znám především coby zakladatel žebravého františkánského řádu a propagátor asketického života, jemuž je mimo jiné zasvěcen v Turnově jeden z kostelů, totiž roku 1223 na speciální povolení papeže Honorio III. sehraje v lesíku, v malém, téměř neznámém městečku Greccio, v italské provincii Rieti, tedy asi 100 km od Říma, v té

době zcela nevídané a netradiční oslavy narození Ježíše Krista – první živý betlém. Svatý František čerpal především z Lukášova evangelia, kde jeden z apoštolů popisuje narození Spasitele v jeskyni. O samotném aktu pak výstižně píše Tomáš z Celana, světcův životopisec, v díle Vita Prima (První život):

„Konečně přišel světec, všecko našel připraveno, viděl to a radoval se.

Postavili jesle, přinesli seno a přivedli i vola a oslíčka. Je uctěna prostota, povýšena chudoba, zvelebena pokora a z Greccia se stává nový Betlém. Noc je jasná jako den a lidé i zvířata se cítí blaženě. Lidé se sem scházejí a naplňuje je nová radost z obnovené tajemné události. Les zní písněmi a od skal se odráží jásot. Bratři zpívají, přinášejí

tak Bohu náležitou chválu, a celá noc jásá čistou radostí.“

Obraťme ale list. Odkaz této v prvopočátku zdánlivě nevýznamné události se šířil společně s františkánským, posléze i jezuitským řádem napříč zeměmi i staletími a v 16. století se tak dostává tradice betlémů i do českých zemí. Historicky první doložený betlém na našem území stanul v pražském kostele sv. Klimenta už roku 1560. Od té doby jako by se s betlémy spustila lavina. Nejdříve ve velkých městech, pak v městečkách a po pár letech téměř v každém kostelíku jeden stál a později se rozšířil i za hranice kostelů samotných. Musím ještě jednou zmínit jezuitský řád, neboť především jezuité hráli v rozšiřování betlémů hlavní roli. Betlémy měly ovšem i jiné poslání než připomínat události v Ježíšově rodišti. Měli také působit na citovou stránku pozorovatelů, kteří byli v době

16. a 17. století výlučně negramotní, a to bylo pro katolickou církev nezanedbatelným důsledkem. Betlémům se dařilo až do nástupu osvícenství – nejprve Marie Terezie zakázala jezuitský řád a poté selský císař Josef II. prohlásil zvyk stavění betlémů za nedůstojný, naivní a zbytečný a betlémy v kostelech zakázal. Ovšem tradici budovanou po několik desítek let se tak úplně zbořit nepodařilo. Betlémy se přesunuly do domovů. Zvláště 19. století dalo vzniknout celým betlémářským tradicím – rázem se z betlémů stává fenomén. Jednotliví tvůrci se předháněli ve výzdobě a časem se z nich stávají umělecká díla. Ať už řezbářská, minimalistická, s ohromným citem pro detail, nebo mechanická, pohyblivá, mnohdy přes celou světnici. 19. století zkrátka přálo spolkovému životu, a betlém se tak stal nepostradatelnou součástí adventu. A nezůstalo jenom u dřeva. Rázem se objevují nové možnosti – betlémy se zhotovují z vosku, z hlíny nebo třeba těsta. Musím zmínit Podkrkonoší, kde se

dařilo lidovému betlémářství opravdu znatelně. Zvláštní kapitolou jsou pak živé betlémy. K Vánocům totiž rozhodně patří i tato tradice, kdy se zúčastnění snaží o co nejvěrnější rekonstrukci betlémské události. V betlémě nemůže chybět Panna Marie, sv. Josef a také jesličky s právě narozeným Ježíškem. Časem se samotné složení betlémských postaviček měnilo a region od regionu se liší. Tak se z původního ryze katolického zvyku, přísně čerpajícího z Bible stala tradice, která spojuje tisíce lidí.

A kde máme nejkrásnější betlémy dnes? No, samozřejmě v Třebechovicích pod Orebem, kde se nachází největší pohyblivý betlém v České republice, nebo ve Rtyni v Podkrkonoší. Betlém je jeden z mála fenoménů, který se podařilo udržet, a myslím, že se nějaký čas udrží, vždyť od časů Františka z Assisi už uplynul nějaký ten pátek...

Vojtěch Franců, 4.A

RECENZE FILMU ROGUE ONE

Úvodní titulky Nové naděje z roku 1977 praví, že povstalecké vesmírné lodě právě dosáhly prvního vítězství v boji proti zlému Galaktickému impériu a že během bitvy se povstaleckým zvědům podařilo získat tajné plány k nejdokonalejší zbrani Impéria, kosmické stanici zvané Hvězda smrti. Díky těmto plánům pak v závěru Nové naděje Luke Skywalker Hvězdu smrti efektně rozstřelí. Nynější film Rogue One, pojednávající o zmiňovaných zvědech, tedy nemusí, a co je pro něj horší, ani nemůže diváka napínat, zda se cíl mise podařilo splnit, plány ukořistit a předat. Druhé zásadní omezení pak vyplývá ze skutečnosti, že bitva na počátku Nové naděje končí masakrem, z něhož unikne jen princezna Leia (v zajetí) a dvojice droidů v záchraném modulu. Stateční špioni jsou tedy hrdinové na jedno použití se vším, co to s sebou nese. Celkově je film velice nabitý akcí a všem fanouškům (i pouze „laikům“) doporučuji si na tento film zajít do kin!

Kristián Šraj, 4.A

RECENZE FILMU FANTASTICKÁ ZVÍŘATA A KDE JE NAJÍT

Píše se rok 1926 a Newt Scamander (v českém překladu je to Mlok Scamander) přijíždí do New Yorku se svým kufříkem, ve kterém jsou sbírky vzácných nebo ohrožených zvířat. Jelikož je britský kouzelník, tak nezná americké kouzelnické zákony a je trochu roztržitý. To se mu může vymstít...

Museli jsme čekat pět let na další díl z kouzelnického světa. Námětem k filmu byla knížka J. K. Rowling *Fantastic Beasts and Where to Find Them* (Fantastická zvířata a kde je najít), kterou napsala v roce 2001 a velkou část finančního výtěžku věnovala charitě. Kniha s fiktivním spisovatelem Mlokem Scamanderem provází Harryho Pottera už od prvního dílu. V České republice jsme si mohli knížku koupit až o rok později. Můžete si ji půjčit v turnovské knihovně. Snímek režíroval David Yates, který má velkou zkušenost s kouzelnickým světem. Režíroval totiž Harryho Pottera od pátého dílu. V hlavních rolích se objevili Eddie Redmayne, Dan Fogler, Colin Farrell a Katherine Waterston. Film má svoji dávku humoru a akce, která se v něm pěkně prolíná. Budete se koukat a čekat, co se stane. Ve filmu můžeme také vidět Johnyho Deppa.

Byla jsem na speciálním turnovském promítání filmu, kde jsme před filmem mohli číst knížky v čtenářském koutku nebo

zkouknout projekci videí k filmu. Mezi videi byla natočena i tisková konference, kde J. K. Rowling slíbila, že film bude zfilmován do 5 dílů! Už se na to těším!

Zajímavost: První díl z plánované trilogie dorazil do kin 18. 11. 2016, tedy na den přesně jedenáct let po premiéře filmu Harry Potter a Ohnivý pohár (2005).

Kdo má rád filmy s kouzelnickou tematikou nebo je nadšenec do filmů Harryho Pottera, tak by si film neměli nechat ujít.

Adéla Růžičková, 4.A

VOLBY V USA

Volby v USA bylo za poslední měsíc téma řešené a dopodrobna rozebírané celým světem. Ať už jste dítě, teenager, či člověk staršího věku, úmyslně či neúmyslně jste si vytvořili názor na hlavní kandidáty letošních voleb. Rozebírat, který z kandidátů se na pozici hodí více, je téma velmi subjektivní a jeho rozebíráním bych se pouštěl na velice tenký led, tento článek se proto pokusím vzít co nejobjektivněji to půjde a nerozebírat svůj osobní názor.

Velmi roznícenou předvolební debatu doprovázela ruku v ruce kontroverze okolo obou hlavních kandidátů. Republikánský kandidát Donald Trump byl kritizován za své odvážnější postoje, svérázné chování a zacházení s daněmi, demokratka Hillary Clintonová naopak za neobratnou manipulaci s oficiální komunikací přes svůj osobní email. Tyto faktory zajisté volbu ovlivnily, ale posouzení jejich závažnosti nechám na vás.

Hlavní kolo voleb se konalo v úterý, 8. 11. 2016. V americkém systému jsou kandidáti voleni zástupci států podle toho, který z kandidátů v daném státě vyhrál. Trump od zástupců obdržel 306 hlasů, Hillary pouhých 232. Převahu také republikáni získali jak v senátu s převahou sedadel 52:46, tak ve sněmovně reprezentantů USA s počtem 294:241 (ekvivalenty horní a dolní komory u nás).

Zvolení Donalda Trumpa doprovázela hlasitá vlna nesouhlasu a kritiky (převážně na sociálních médiích jako Twitter a Facebook) od mnohých podporovatelů Hillary a ostatních kandidátů, hlavní důvody byly mimo jiné strach o ztrátu svobody a Trumpovy údajné hanlivé postoje vůči ženám. Populární se staly tweety Laci Greenové – názory jako: „Nezávisle na výsledcích voleb jsme bezpochyby silně rozdělená země, k navrácení jednoty do USA bude třeba ještě hodně práce,“ (před volbami) se během několika hodin změnila na: „Jsme nyní pod totalitní republikánskou diktaturou; učebnicový příklad fašismu; běž do **** ty jedna rasistická ženy nesnášející bílá Ameriko“.“.

Trumpovy vtipné/odvážné/provokativní komentáře jsou však určitě jedna z příčin kontroverze spojené s jeho zvolením, na tom se shodnou snad všichni podporovatelé obou stran. Proto jsem si pro vás připravil výčet těch nejzajímavějších s trochou kontextu.

„Postavím velkou zeď – a věřte mi, nikdo nestaví zdi lépe než já – a stavím je velmi levně. Postavím velkou, převelikou zeď na naší jižní hranici, a Mexiko za ni zaplatí, to mi věřte.“ – Trumpův snad nejznámější postoj vystižený v jedné jeho hlášce.

„Moje IQ je jedno z nejvyšších – vy všichni to víte! Prosím, nepřipadejte si hloupě nebo nejistě; není to vaše chyba.“ – jeden z Donaldových tweetů namířený na jeho odpůrce.

„Už sem říkal, že kdyby Ivanka nebyla má dcera, možná bych s ní chodil.“ – hláška z TV show The View. Poněkud nemístná hláška o jeho dceři.

„V New Yorku sněží a mrzne – chce to globální oteplování!“ – jeden z Trumpových starších tweetů.

„Má krása tkví v mé bohatosti.“ – pochází z interview pro pořad Dobré Ráno Ameriko.

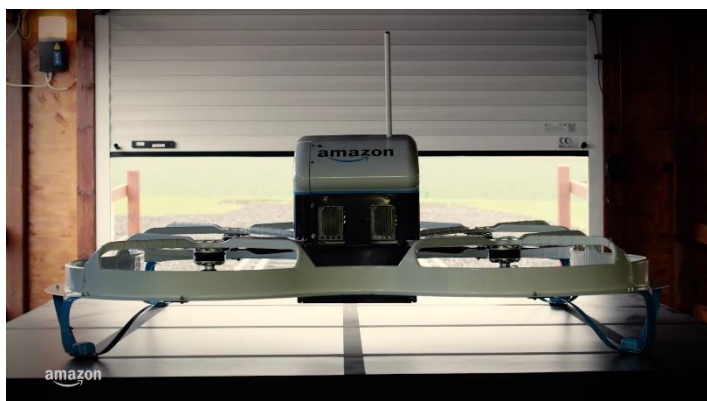
Naštvané názory a postoje lidí však již nic nezmění na faktu, že se Donald Trump stal dalším prezidentem USA. Proto je v zájmu každého amerického občana doufat v to, že odvede dobrou práci – to ovšem ukáže pouze čas.

Tomáš Sláma, 6. A

TECHNICKÉ ZAJÍMAVOSTI

DORUČENÍ ZÁSILKY DRONEM? MOŽNÁ NE AŽ TAK VZDÁLENÁ BUDOUCNOST

Už před třemi lety oznámila americká společnost Amazon, že má v plánu otestovat doručování pomocí dronů. Během těchto tří let pracovali v Amazonu na hardwaru, softwaru a také na legislativní stránce. A právě tento týden došlo vůbec k první dodávce dronem, a to ve Velké Británii. Služba se jmenuje Amazon Prime Air a Amazon na ní bude dále usilovně pracovat. Hlavní výhodou je rychlost (doručení trvá okolo 20 minut), cena a téměř plná autonomie, protože drony nejsou řízeny lidmi, ale softwarem. A pokud si myslíte, že tohle je u nás tak trochu sci-fi, nenechte se zmást. S drony experimentuje i český e-shop Mall.cz a i oni už provedli první zkušební doručení, které dopadlo úspěšně, avšak u nás zatím této alternativě brání legislativa.

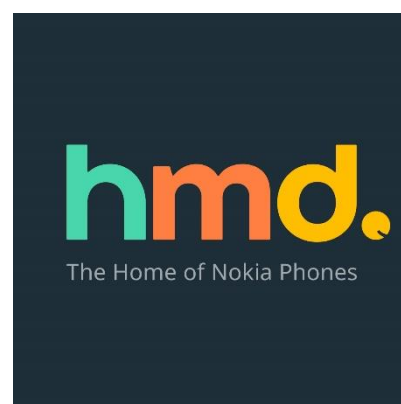
SAMSUNG ANEB ZNAČKA MNOHA TVÁŘÍ

Když se řekne Samsung, tak si s největší pravděpodobností většina lidí představí mobilní telefon, co nosí v kapse, nebo televizi, která mu stojí doma v obývacím pokoji. Věřte ale, že některé výrobky této jihokorejské značky by se Vám domů opravdu nevešly. Těžko říct, jestli když v roce 1939 zakládal Lee Chull tuto firmu, si dokázal vůbec představit do jakých gigantických rozměrů tato firma doroste. Začalo to poměrně nevinně s nudlemi, cukrem, vlnou a pojištěním. Pokračovalo to přes elektroniku jako např.: počítače, hodinky, fotoaparáty a mnoho dalšího. A dnes dělají skoro vše, na co si jen vzpomenete. Vyrábí tanky a jinou vojenskou výbavu, staví lodě, dodávají motory do letadel, staví silnice a zabývají se například i pohostinstvím. U celkového výčtu bychom strávili asi spoustu času. Jen jednu věc bych rád zmínil, a to jsou mrakodrapy. Samsung stojí například za nejvyšší budově na světě – Burj Khalifa. Je však potřeba uvést, že celá korporace čítá na 80 firem a díky tomu měl Samsung v roce 2014 příjem neuvěřitelných 305 miliard dolarů.

(ZNOVU)ZROZENÍ NOKIE

Ano, jméno Nokie se vrací. Zatím tedy pouze na „hloupém“ telefonu, avšak do půl roku by se měl objevit první smartphone pod tímto legendárním jménem. Za vše zodpovídá finská společnost HMD Global, která získala právo využívat jméno Nokia na dalších 10 let. Nokia jako taková bude dohlížet, jestli je s jejím jménem nakládáno odpovídajícím způsobem, dodá však také patenty a potřebné licence. O výrobu telefonů se bude starat společnost Foxconn a operační systém dodá společnost Google.

STUDENTSKÁ POEZIE

V této rubrice najdete něco z literární tvorby studentů – je pozoruhodné, kolik lidí si dokáže najít cestu k poezii. Autorů, ale především čtenářů. Těmi totiž tento umělecký žánr právě neoplývá. Na čtení poezie totiž musí být hlavně klid a nálada. Třeba budete mít chvíli...

ODRAZY V SLZÁCH

Slzy stékají ti po tváři,
dnes se ti opět nic nedaří,
nešťastně přivíráš opuchlá víčka,
slzy ti stékají na tvoje líčka.
Před zrcadlem sklesle stojíš,
i sama sebe už se bojíš.
Kde je tvá síla, tvé odhodlání?
To už snad nemáš sny ni přání?
Vážně už nemá život tvůj smysl?
Zpytuješ svědomí a také mysl.
Co jsi to proboha za bytost?
Necítíš lásku ani zlost.
Jen smutek zůstal ti pro radost.
Svůj odraz vzteky proklínáš,
co vidíš, když se podíváš?
Mrtvolně bledá, stín tě halí,
i tví blízcí by se tě báli.
Nechceš s tím něco udělat?
Smutek tě užírá, má vždy hlad.
V srdci ti díru vyhledává,
protestům tvým se nepoddává.
Měl by tě vůbec poslechnout,
když se z místa nechceš hnout?
Zůstáváš v sobě uzamčena,
duše už odchází z tvého těla
a tak tam stojíš tiše dál,
já se ti směji opodál...

Eliška Drbohlavová, 4. A

prohlížím vše detailně
když tu mi pohlédne do oka
byť lehce necitelně
symbol mé skryté vášně
Nemohu nic skrývat
smích mne skrytě prozrazuje
to co v duši své chovám
opojnou rozkoší rezonuje
Krása, mládí, láska a cit
na těle nezůstane suchá nit
zvětši ten text, pohraj si s tím
stejně všechno jednou zjistím
Tak ať tě ty dluhy za dobroty nezničí
ale nač kazit tak roztomilou chvíli mezi ničím

Jan Dubický, 4. A

KNIHOVNA

Po tisícáté otevřu dveře
uvnitř nečeká nic nového
jak struna napjatá situace
stále nic hezkého
Rozhlédnu se d okola

PÍSKACÍ

Vítr řve a poutá ruce do okovů
plavem v řece náhod,
dlouhejších konců
Když táhnu ulicí
do panelákového labyrintu natrhat sedmikrásky
soused vyvolává duchy

ve svitu televize
protože má strach
z koroze nervů
z tonálního skoku
z dřavejch úst
Pochytám mušky do konzerv
a vida lesní včely zpívat
chytám vítr do dlaní
Tolik bych chtěl umět pískat
Vojtěch Franců, 4. A

POKOJOVÁ

Za každou větou
tančíš s izolepou
a mezi prsty pochoduje svět
Padají ti nehty
v žilách tepe med
Růží střílíš po hvězdách na koberci
máš v uších menuet
V ústech žhavé sucho
Vzduchem kvete mech

Po nocích zpíváš bláznivé árie
na celý panelák
skulinama tančíš sambu
chceš jen pade na vlak

A pak
jen tlak
A rosa padá na koleje
seš zrak
co jede výtahem
a pije z hrnku od oleje
Vojtěch Franců, 4. A

BUBLINA

Být bublina, jaké to asi je?
Nechat se unášet svěžím vánkem,
v noci usnout lehkým spánkem
a létat si po světě.
Malá mýdlová bublinka.
Je prázdná, nic ji netíží
a k zemi netáhne.
Každou skulinkou života se ladně protáhne.
Šťastná a veselá bublina,
létá si světem
proletí kolem,
dělá radost dětem.
Ale i bublinám musí být smutno,
jak to dělají, že nikdy nepláčou?
Smutné bubliny to nepotřebují.
Smutné bubliny prostě prasknou.
Pavčina Pacáková, 4. A

ZE ŽIVOTA ŠKOLY – ZAHŘÍVACÍ ČTVRTLETÍ

Úvodní část roku je konečně za námi. Nový rok se blíží a já se pro vás pokusím shrnout, co všechno už se na našem gymnáziu stihlo.

Začněme třeba sportovními úspěchy. Naši spolužáci soutěžili v plaveckém přeboru, středoškolském poháru CORNY a okresních kolech v basketbalu a volejbale. Dále se zúčastnili dějepisné a logické olympiády, recitační soutěže Poetika a přírodovědného klokana. Samozřejmě proběhlo i mnoho exkurzí, například literární do Podještědí, do senátu a do Ústavu experimentální botaniky. Nechyběly harmonizační pobyty a tradiční sbírka Světluška. Nesmím opomenout besedu se spisovatelem Janem Novákem, vystoupení Pražského komorního baletu a účast naší školy na veletrhu Educa MyJob 2016.

Myslím si, že tohle čtvrtletí bylo ohledně akcí a soutěží úspěšné a že jsme se tímto o něco jemněji přenesli z prázdninového uvolnění do školní reality.

Tereza Křečková, 2. C

ŠKOLNÍ BALET

Dne 2. 11. 2016 jsme s gymplem navštívili divadlo v Turnově. Viděli jsme Pražský komorní balet. Zhlédli jsme dvě baletní představení. Jedno se jmenovalo „Černé zrcadlo“ a druhé „Z mého života“. První balet byl abstraktní, moderní a velmi odlišný od jiných baletních představení. Odlišný byl například lehce průhledným oblečením tělové barvy. Tančila Sabina Bočková, Aurora Fradella, Alena Krivileva, Filip Lobl. Druhé vystoupení bylo jiné, klasické. Taneční provedení se mi velmi líbilo a pěkně ladilo s hudbou. Tančila Alena Krivileva, Patrik Čermák, Lenka Bílková, Sabina Bočková, Leonardo Germani a Filip Lobl. I přesto, že balet není mým oblíbeným uměleckým žánrem, jsem ráda, že jsem měla možnost tato představení zhlédnout.

Veronika Slámová, 2.A

ZAZNĚLO NA CHODBĚ

„Čistou britskou angličtinou mluví jenom důchodci a učitelé.“ – Zaznělo na chodbě

„..., to nemusíte vědět, ale abyste věděli, ...“ - Ondřej Halama

„Kdo má v ruce ještě nějaký kus židle?“ - Lenka Křížová

POETIKA 2016

Poetika 2016 se uskutečnila ve středu 9. listopadu a ve čtvrtek 10 listopadu v Městském divadle Turnov. Heslo této akce bylo: SVĚT JE OPRAVDU BÁJEČNÉ MÍSTO K NAROZENÍ.

Kategorie A a B (9-11 let)

Veronika Drahoňovská obsadila 2. místo. Kristýna Kreysová, obdržela cenu za vlastní text. Dále se účastnil: Alan Novák.

Kategorie C (12-14 let)

Pavλίna Pacáková z kvarty se umístila na 1. místě a získala cenu za vlastní text. Veronika Slámová ze sekundy byla třetí a rovněž byla oceněna za interpretaci vlastní tvorby. Michaela Korpasová získala čestné uznání. Šimon Rozum z primy též obdržel čestné uznání

Kategorie D (15-17 let)

Vojtěch Franců obdržel cenu poroty, autorskou cenu, cenu za vlastní text a umístil se ve své kategorii na 1. místě kategorie D. Jan Bašta získal Čestné uznání.

Kristýna Kreysová, 1.A

RETRO-ROZHOVOR S IVANEM HÁJKEM

V minulém čísle jsme Vám poskytli krátké okénko do historie HEROLTA. Ani toto číslo nebude výjimkou – dnes tu najdete "retro-rozhovor" s panem profesorem Hájkem z roku 1996. Rozhovor tehdy připravili, dnes už zasloužilí absolventi Václav Blažek a Adéla Hloušková. Text je doslovnou citací. Příjemné počtení!

O síti INTERNET jsme si dnes povídali s Ing. Ivanem Hájkem!

Na naší škole se objevila síť INTERNET. Jak k tomu vůbec došlo?

Internet je celosvětová počítačová síť. Díky ministerstvu školství se nám podařilo zdarma se napojit na INTERNET.

Jak to probíhalo?

Díky tomu, že jsem pravidelně vyplňoval lejstra z ministerstva. Situace se změnila 1. ledna (1996), kdy jsme se poprvé napojili na INTERNET. V únoru jsme se dozvěděli, že to ale nebude zadarmo. Základní poplatek pro nás činí zhruba 3000 Kč. Tento poplatek je v síti CESNET, kterou využívají hlavně školy – je bez časového omezení (*během dne*) na jeden měsíc. Další problém je, že tady v Turnově není uzel (*přístupový bod do sítě*). Nejbližší je v Liberci nebo Hradci Králové, případně v Praze. Pro nás to znamená platit meziměstský tarif, který je ve špičce 4 Kč za minutu. (*tzn. 240 Kč/hod.*) plus paušální poplatek. (*jednalo se o připojení prostřednictvím telefonní linky; WiFi v té době ještě neexistovalo*).

Bude se na naší škole dít něco pro zájemce o INTERNET?

Hodláme zde na škole zřídit kroužek "internetistů" pod vedením Mrs. Brauer (*lektorka angličtiny*).

Mnohými ze zájemců by mohli být i bývalí studenti se zájmem o počítače.

Co INTERNET přinese pro studenty?

Pomůže jim v tom, že se budou moci napojit na jakýkoli server na světě. To znamená využití všech položek v INTERNETU (*ze všech oblastí vědy, techniky, zeměpisu...*). Je to obrovské množství informací, které člověk není schopný přečíst a zpracovat. Budeme také používat elektronickou poštu (*email*), to jest posílat a přijímat zprávy z celého světa.

V novinách kolují zprávy o zneužívání INTERNETU. Může to negativně ovlivnit i naši školu?

Samozřejmě, možné je všechno, ale nepředpokládám to.

Na závěr bych se vás zeptal, jaké máte osobní zkušenosti s INTERNETEM a jak na vás působí?

Já jsem si listoval serverem v Americe, jinak jsem se díval na novinky, které poskytuje ministerstvo školství. Pokud bychom se plnohodnotně připojili, tak by využití bylo veliké. A moje osobní zkušenost s INTERNETEM pro nedostatek času je minimální. Ale beru ho hlavně jako koníček. Jsem rád, že se tolik mladých lidí zajímá o počítače, ale neměli by prosedět u nich celé dny a občas se jít projít do přírody.

Děkujeme za rozhovor!

To, jestli se na naší škole zavedl INTERNET, se dozvíte už v příštím čísle! (pozn. redakce).

Václav Blažek, Adéla Hloušková

ROZHOVOR S FRANTIŠKEM STÁRKEM

Dne 28. listopadu, po zajímavé besedě na téma underground a samizdat v Československu, jsme měli možnost vyzpovídat pracovníka Ústavu pro studium totalitních režimů, disidenta, spisovatele a šéfredaktora někdejšího uměleckého časopisu Vokno – Františka „Čuňase“ Stárka. Rozhovor se konal v příjemném duchu a pan Stárek na nás působil vyrovnaným dojmem s obrovskou dávkou nadhledu. K našemu rozhovoru se připojil i Karel Šírek.

Ptali jsme se na mnoho zajímavých otázek. V rozhovoru, který bude částečně otištěn v dalším čísle, se třeba dočtete, jaký názor má František Stárek na ministra financí Andreje Babiše nebo jak zachránil život svého šéfa, když byl topičem. V rámci zachování autenticity jsme v textu ponechali nespisovné tvary, které jsou pro Čuňase typické.

Jaký máte vztah k Turnovu?

František: Vaše gymnázium je jedno z těch velice agilních v České republice, protože tady jsou pravidelné přednášky a vaši pedagogové jsou právě v oblasti výuky společenských věd na špici, protože ne všechny gymnázia se společenskými a současnými otázkami zabývají tak jako vy.

Co se týče Turnova, mám tu hodně kamarádů, bylo to tak i v době komunismu. Turnov byl jedním z agilních měst, tady se to hodně hýbalo a ostatně tady na Podháji bydlí Fricek....

Karel: Milan Frič

František: Jó, Milan Frič! Já už znám jenom ty přezdívky, krycí jména. (smích)

Tak to byl můj spoluvězeň, komplic. Byli jsme odsouzeni v případě Vokno. Turnov byl jeden z těch bodů, kterej pro mě byl v době nesvobody důležitéj.

Jak často jste vydával časopis Vokno?

František: Časopis vycházel asi tak jednou za půl roku, protože ty materiály bylo nutný shromáždit, rozmnožit a distribuovat, a v té době konspirace bylo potřeba, abychom to udrželi v tajnosti a to všechno znamenalo hlavně čas. A proto ten časopis samotnej potřeboval takovej ten aktuální děj, aktuální Voknoviny, které jsme vydávali a vycházejí do dneška. Tenkrát chodily častěji a sloužily k tomu, abychom se čtenáři pořád udržovali kontakt. To bylo hodně důležitý.

Jak široká byla čtenářská obec, jaká byla cílová skupina Vokna?

František: Ten časopis byl vlastně ústředním orgánem českého undergroundu, tedy hnutí, které za komunismu nebylo z hlediska státu žádoucí. Policejní bezpečností složky nám říkaly „volná mládež“, nebylo to jako svobodná, ale ve významu neorganizovaná mládež. Tedy ti, kteří nejsou v SSM – organizaci mladých komunistů. Tohle to byla ta cílová skupina – český underground. Mladý lidi, čtenářská obec byla mezi 17.–35. rokem a náklad byl kolem 380 výtisků časopisu. Průměrně bylo každé číslo pro 20 lidí. Každý „dealer“ měl kolem sebe navázanou nějakou skupinu asi 20 lidí. Takže poměrně široká skupina. Ten náklad Voknovin byl 500 kusů. To jsme šířili poštovně. Toho Vokna by bylo škoda, kdyby ho bezpečností složky zabavily, proto jsme ho distribuovali pozorněji, protože v tom už byla nějaká práce. Šířil se také cestou z ruky do ruky.

Karel: Je na tom zajímavý to, že ty Vokna se rozepisovaly, kolik těch kopií vzniklo, to vůbec nikdo nevěděl, opisovaly se třeba jenom vybrané články a ty se pak málokdy dostaly k někomu dalšímu... Každý vlastník si svého Vokna velice vážil.

František: No, já jsem proti tomu, co Karel říkal, bojoval, protože já jsem jim psal dokonce i do úvodníku, že to není ozdoba do knihovny, musíte to půjčovat, ať to koluje, ať se to hejbe. Těch 7000 lidí, kterým se výtisk dostal do ruky, to byla jen ta 1. fáze. Potom teprve následoval ten nekontrolovatelný pohyb. Pak už to bylo na každém, jak s tím nakládá.

Když se řekne Vokno, tak jsme čekali něco jiného, překvapilo nás, že je z mnoha stran ryze uměleckého charakteru, a přesto bylo komunistickým režimem klasifikované jako protistátní....

František: Víte, my jsme primárně nebyli bojovníci proti režimu, my jsme jen chtěli dělat to, co nás bavilo. To bylo podstatný. My jsme chtěli dělat svobodně kulturu, umění. A to, že to režim považoval za nepřátelský, to byla jeho věc. Já jsem se také angažoval v Chartě 77, ale to byla občanská iniciativa. Režim si z undergroundu udělal nepřítele sám. To nebylo, jako že bychom s tím přišli my, oni si začali.

Karel: Lidi se k tomu tak dostávali. Třeba já jsem se seznámil s Milanem Fričem a to bylo tak, že jsme se oba zajímali o literaturu, o hudbu a to nás spojilo. Protože ta hudba, my jsme tady měli veškerou hudbu, která vycházela ve světě, když tady nevycházelo nic.

František: Tady byla bíafra ducha.

Karel: Já jsem ty nahrávky měl na páskách, na deskách. Známí to sem vozili. Chodili jsme do hospody, abychom si vyměňovali knížky a pak si je dál půjčovali. Opravdu to bylo jenom takový velký kulturní pole věcí, který tu ten systém nechtěl mít. Ale nás to zajímalo. Četli jsme, pouštěli hudbu. A tak jsme se seznámili.

František: A tak ses stal nepřítelem režimu. Z jejich hlediska už jsi byl v nepřátelském seskupení. Socialismus mohl být Karlovi úplně ukradený, ale to, že se stýká s nějakýma lidma a že poslouchá nějakou muziku, to už byl pro stát znak nepřátelství.

Natož ti přispěvatelé samotní...

František: Milan Frič, ten třeba seděl za to, že dal do Vokna básně. On sice taky šířil Vokno, ale v rozsudku stálo, že publikoval básně.

To je z dnešního úhlu nepředstavitelné. Při tom to není tak dávno...

František: Není to tak dávno. 30 let.

Karel: To právě ukazuje tu úžasnou svobodu, kterou máme.

František: Svoboda je totiž... Poznaná a žitá svoboda se stává životní nutností. To je jako když dýcháte vzduch. Teprve tam, kde se dusíte, poznáte, že vám chybí. Jinak vám připadá svoboda jako samozřejmost. Teprve když není, tak je to problém.

Koukali jsme, že na konci Vokna je literární rubrika. Jak se sbíraly příspěvky?

František: Interakce s čtenářema byla nutná, aby to byl časopis pro všechny. Často jsem to psal v úvodníkách: ten časopis bude vypadat tak, jak si ho uděláte. Pište. Dodávejte...

Konkrétně to vypadalo tak, že během vydávání konkrétních čísel docházely obrovské kupy literárních počinů. Mezi čísly jsem pro to měl takovou červenou tašku. A když mi někdo něco přines, tak jsem to tam zařadil. Mezi 16. a 25. rokem každý napíše nějaký básně, počiny. Většinou přicházeli příspěvky těch, kteří to zkoušeli. Na to jsem měl experta Egona Bondyho. Vždycky, když se blížilo vydání nového čísla, tak jsem pěkně tu tašku vzal a přinesl jsem mu ji. On to poctivě celý přečetl a přešel. Pak mi zavolal, že už má hotovo. Já jsem přišel a on měl 3 hromádky. A říkal: „Tahleta, ta největší, to jsou úplný zbytečnosti, to ten člověk napsal jednu a nenapíše nic dalšího... Tyhle ty,“ to byla druhá hromádka, „tyhle, když u toho zůstane, tak by to mohlo něco znamenat. Ale musíme počkat, sledovat.“ a potom tam měl jen několik listů a říkal: „A tyhle budeme tisknout.“

Karel: Důležitá věc, která Vokno provázela, je ta, že lidi věděli, že takovýhle aktivity jsou, že to jde, začali vydávat svoje aktivity.

František: Viděli, že to jde. A taky začali s nějakou aktivitou. Právě to propojení, že ve Voknovinách každý viděl, že někdo něco dělá. Tamhle udělali koncert, tam výstavu, jak ji udělali, tak si čtenáři říkali: „Jestli tam to šlo, tak my si to uděláme taky.“ To podněcovalo k dalším aktivitám. Ta informovanost vybízela i k další činnosti. Vysoký význam byl v tom, že se to dověděli. To je právě, ta informační blokáda toho komunismu tkvěla v tom, že dávali ty bolševici, podávali lidem jenom takové informace, jaké sami chtěli. A o tom, že někdo někde dělá nějakou aktivitu mimo rámec jejich dozoru, tak to samozřejmě neřekli. To dali vědět, až někoho zavřeli, spíše jako odstrašující případ.

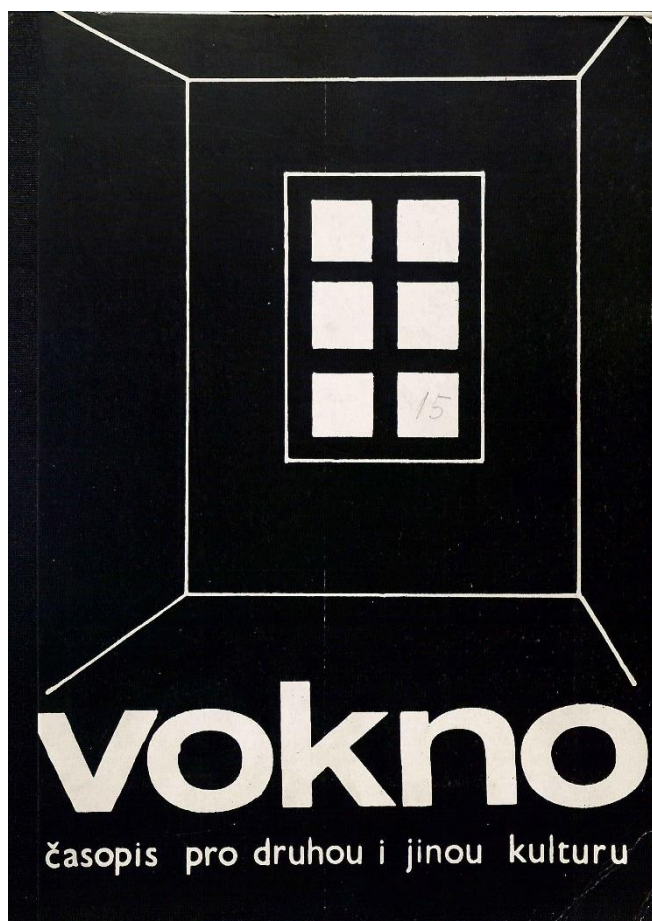
Karel: Došlo to do takové míry, že koncerty se konaly každý týden, někdy od roku 1984.

František: Každý týden se někde něco dělo. Ten koncert bylo složité udělat. Tak hodně lidí na mnoho místech se, to tak nějak podařilo. Nestačili to všechno udušit.

Karel: V tom vynikala Morava.

František: Ono to tak putovalo ze západu na východ. Nejdříve to byly severní Čechy, kde jsme kupovali starý baráky, kde jsme ve stodolách pořádali koncerty a tak. Ten sever už byl po čase úplně vyprázdněný, zdecimovaný. Konaly se tam procesy. Poměrně silně tam státní bezpečnost dusila lidi. A tak se to stěhovalo, a jak říká Karel, nejvíce to bylo na té Moravě. Ve druhé polovině osmdesátých let.

Jaký byl váš osobní vztah s Magorem nebo Egonem Bondym?

František: My jsme byly nejbližší kamarádi. Byli jsme v redakci. Po deset let jsme dělali společnou redakční práci. Velice blízký, těsný vztah. Pokud jsme neseděli někde v base.

Kde bylo hlavní centrum, kde se vydávalo Vokno?

František: Začali jsme ho dělat ve vesničce Nová Víska, to bylo v jednom z baráků třináct kilometrů od Chomutova směrem na Karlovy Vary. To jsme na samotě koupili ruiny baráku, které jsme opravovali. Tam probíhaly koncerty, a tam jsme začali dělat Vokno. Tam vznikla první redakce. Časopis jsme chtěli dělat už v roce 1975, tehdy pod názvem „Plastic people in the sky“, měli jsme to připravený, ale tehdy došlo k zavírání na začátku šestasedmdesátého roku a zavřeli i mě kvůli procesu s Plastic People. Na časopis ještě nedošlo a už nás zavřeli kvůli organizování kapel, kvůli hraní. Potom byl rok Charty. A teprve v tom osmasedmdesátém roce došlo na to vytvořit časopis Vokno. V Nové Vísce jsem i v tu chvíli bydlel, Magor byl tehdy ve vězení. Později už byla sídlem celá republika, protože jsme se museli pořád stěhovat. Samozřejmě, že v Praze byla nejlepší dostupnost ze všech.

Kolik vám bylo tehdy let?

František: Když jsem začínal, tak mi bylo dvacet šest. Už jsem měl za sebou jeden kriminál.

Jaký postoj měli vaši nejbližší?

František: To bylo individuální. Moje máma, ta byla zvyklá na to, že vždycky muži z naší rodiny byli zavřeni kvůli politickým důvodům. Můj brácha byl za války zavřenej, potom v padesátých letech byl táta zavřenej, pak na začátku normalizace zase můj brácha, protože byl v tý druhý partě komunistů, kteří prohráli. Když mě zavřeli v šestasedmdesátém, tak to mámě už připadalo normální. Taková zajímavá historka je, že přijeli poprvé na moji domovní prohlídku. Přijeli k ní v noci někdy ve dvě hodiny. STB bouchala na okno, že mě přivezli v klepetech a jdou na domovní prohlídku. A když bouchali, máma otevřela okno: „A co je?“ oni jí dali na okno to usnesení, že mají domovní prohlídku a ona říká: „Tak, pánové, jsou dvě hodiny v noci, to i gestapo přišlo za dne!“ Takže oni z toho hned poznali, že to pro ni není zase takový šok, protože toho si zažila v jejím dlouhým životě mnohokrát. (smích)

Karel: Překážky, který nám kladli pod nohy byly různorodý, třeba zákaz cestovat ven. To už tady Fanda říkal, mohl jenom někdo. Někdo zase vyjel ven a už se nemohl vrátit. Většinou, mu to bylo dokonce doporučeno, aby se nevracel. Potom byly zákazy do určitých měst. Byli lidi, kterým nebylo dovoleno, aby jezdili do Prahy, tak měli Prahu zakázanou.

František: Potom vypouklé to bylo zejména po kriminále, kdy jsem měl tzv. „ochrannej dohled“. To byla forma vnitřního vyhnanství. Já jsem bydlel na Praze 6, a tak jsem se z Prahy 6 nemohl vzdálit na víc než na 8 hodin, dokonce jsem nemohl jet ani do jiný čtvrti v Praze. A když jsem jel někam na víc než 8 hodin, tak jsem to musel hlásit čtrnáct dní předem policii. Já jsem jel jenom jednou vyjetej, a tak jsem se musel hlásit tam, kam jsem přijel, aby mě drželi. Ten ochrannej dohled byl horší než kriminál, to byl člověk sám sobě bachařem.

Dokončení příště.

Adéla Růžičková, Vojtěch Franců, 4.A

Na tomto čísle spolupracovali

Eliška Drbohlavová

Kristýna Kreysová

Pavλίna Pacáková

Jaroslav Porš

Jan Dubický

Redakční rada

Tereza Šobrová

Terka Křečková

Verča Slámová

Áďa Růžičková

Lenka Křížová

Vojta Franců

Tom Sláma

Jan Hladík